

KRETSAKTUELLT

Vinter/Vår 2024

SXK 100-års jubileum Wasamuseet

foto: Anna Hult

Svenska Kryssarklubben
Blekingekretsen

Nya medlemmar

Välkomna till Blekingekretsen!

Viachesla Babenko och Olena Scheiniko	Lefkada	Grekland
Ann Bergman och Stefan Wollter	Lund	
Mikael Johansson	Växjö	
Allan Dollerup	Fredrikshavn	
Vidar Brodin	Unnaryd	
Martin Jundt	Offenburg	Tyskland

Hittar du inte Ditt namn, känn Dig varmt välkommen ändå.

Innehåll

Kretsaktuellt ges ut av Blekingekretsen av Svenska Kryssarklubben och kommer ut med 3 nummer/år. Vi är ca 800 medlemmar där många är bosatta utanför länet och några även utanför landets gränser. Vi har inget kontor men Du är alltid välkommen att ringa till någon i styrelsen. E-post: blekingekretsen@sxk.se Hemsida: www.sxk.se/blekingekretsen	Nya medlemmar	2
	Lasses sida	3
	Segling till Lofoten	4
	Qvinna Ombord	5
	Kurs Första hjälpen	6
	Kvällsträff Elektronik	7
	Flytvästkontroll	8
	Hänt sen sist	9
	Årsmötesprotokoll	12
	Nya styrelsemedlemmar	14
	Lotsplatsen Långören	15
	Rikseskader	19
	Montering överfyllnadsskydd	20
	Jordfel i båthamnar	22
Lästips	24	
Hamn och Farled	25	
Funtionärer	27	

Lasses ruta

Kära medlemmar

Svenska Kryssarklubben firade under 2023 sitt 100-årsjubileum. Jag hade nöjet att delta i firandet på Vasamuséet som kan ses på framsidan av detta numret.

Det var roligt att umgås med Kryssarklubbare från andra kretsar eftersom det var blandad bordsplacering.

Naturligtvis blev det mycket minnen från forna tider, 70-tal, 80-tal och så vidare. En reflektion som gjordes var att allt eftersom klubben har vuxit i storlek så har deltagandet i 24-timmarssegling minskat. Jag undrar varför, eftersom jag själv tycker 24-timmars är en rolig utmaning. Att läsa väderprognosen och med ledning av den planera en rutt som går så långt som möjligt och ändå tillbaka på startpunkten efter exakt 24 timmar. Visst låter det spännande!

Till senaste årsmötet hade valberedningen en utmaning som dom löste med den äran. Vi förlorade under året 3 styrelsemedlemmar och löste en del av problemet med att i stadgarna ändra så att vi bara behövde 2 nya personer till styrelsen. Detta klarade valberedningen på ett utmärkt sätt vilket jag tackar dem för.

Under kommande sommar arrangeras en rikseskader till Mariehamn på Åland. Det är ju ganska lång framkörning, men har du inte varit med båt i Ålands skärgård så kan det vara en bra introduktion att delta i denna eskader. För den som nöjer sig med kortare resa kan jag berätta att vi ska försöka få till en eskader med Öland som mål. Förra årets eskader till Bornholm gav mersmak.

Vårens arrangemang innehåller en mix av seglingsberättelser och teknikafnär. Jag hoppas vi kommer att träffas på någon av dem. Kom gärna fram och säg hej och ge oss feedback på vår verksamhet i kretsen.

Lars Möller
Ordförande

Program våren 2024

Segling till Lofoten

Onsdag 24 januari kl 18 kan vi lyssna till ett intressant föredrag om segling till Lofoten.

Lokalen är KSS klubbhus i Karlskrona. Adress Seglarevägen 1.

Föredragshållare är Jonas och Caroline Hagström från Kalmar. Så här skriver de själva om föredraget:

”Sommaren 2022 gick S/Y Storasyster till Lofoten och Vesterålen. Under 3 ½ månader seglade vi från Kalmar till Finnsnes på latitud N 69° 14'. Kanske kan detta föredrag inspirera även er att gå till Norge med dess unika och dramatiska natur? Följ med in i djupa fjordar, genom enorma skärgårdar, till anrika fiskerier, upp på höga fjäll samt till en glaciär.”

Välkomna önskar Jonas & Caroline

Qvinna ombord i Blekinge

Är du intresserad av båtliv?

Att öka säkerhet, trygghet och glädje ombord, peppa varandra att ta mer ansvar på båten, lära av varandra, öka konsekvenstänk om risker ombord är bara en del av vad vi kan uppnå.

Välkommen, du som nybörjare eller erfaren, att delta på vårt uppstartsmöte!

Lördagen den 10 februari kl.14.00-15.30,
Plats: Karlskrona (adress kommer vid anmälan)

Anmälan till Lindgren.annica68@gmail.com senast 5 februari.
Har du några frågor så maila till samma adress som anmälan.

Välkomna!

Foto: Christina Möller

Första hjälpen/HLR-kurs

I samarbete med Svenska Röda Korset erbjuder vi **Första hjälpen/HLR kurs** under två tillfällen nu till våren

27/2 2024 18:00-21:15, Hällevik Båtklubb, Hamnplan, Hällevik

7/3 2024 18:00-21:15, Sörbycentret, Västra Industrigatan 5, Ronneby

Kursen leds av en certifierad instruktör från Röda Korset och varar i tre timmar. Den ger dig grundläggande kunskaper i livräddande första hjälpen, inklusive hjärt- lungräddning, HLR.

I kursen ingår mycket praktisk övning. Du kommer vara aktiv på olika sätt och bland annat öva på golvet. Vi rekommenderar därför oömma kläder. Efter genomförd kurs och ifylld utvärdering får du ett intyg på att du har deltagit på kursen. På intyget står kursmålen.

Kursen sponsras av MSB och är kostnadsfri. När ni anmält er får ni en bekräftelse med en länk till respektive kurs där ni själva måste fylla i uppgifter såsom personnummer eller LMA-nummer, eftersom MSB kräver detta.

Det är begränsat deltagarantal till dessa populära kurser så anmäl er snarast för att säkra en plats.

Anmälan med önskat datum skickas till stefan.berg@sxx.se eller ring 0708-620820

Välkomna

Kvällsträff om Elektronik och nätverk ombord

På kvällen **den 10 april kl 18** arrangerar vi en temakväll om elektronik och nätverk ombord.

Lokalen är Folkets Hus i Karlshamn, C-salen.

Vi tror att många ägare av äldre båtar har en blandning av olika nätverk om bord. Det kan vara gamla hederliga NMEA 0183 eller nyare NMEA 2000. Vanliga varianter av NMEA 2000 är Raymarine Seatalk 2 och Raymarine Seatalk^{NG}. Även Simrad och Furuno har egna versioner.

När man har befintlig elektronik och skall koppla ihop den med nyare utrustning uppstår ofta problem, och detta är vad vi kommer att prata om i kväll. Pratar gör två funktionärer från kretsens båttekniska kommitté, med medhjälp av elektronikgurun Bengt Carlsson, välkänd innehavare av Arken Marin i Karlshamn.

Vi kommer att visa exempel på olika nätverk med blandade protokoll och diskutera hur man löser problem med sammankoppling.

Deltagarna uppmantras att komma med frågor om allt som har med båt elektronik att göra. Passa på när ”experterna” är på plats.

Anmälan senast 8 april till anmalan.blekingekretsen@sxx.se eller 0706 790 188. Skicka gärna med de frågor du vill få svar på.

Kontroll av uppblåsbara flytvästar

Onsdagen den 8 maj kl 18.00 har vi kontroll av uppblåsbara flytvästar.

Lokal: Sörby Center, Västra Industrigatan 5, Ronneby.
Ingång från baksidan är närmast.

Vi har genomfört denna aktivitet flera gånger, och varje gång hittar vi någon eller några västar som inte är funktionsdugliga. Har DU kollat din väst?

Endast Baltic västar kan åtgärdas med montering av säkring, övriga kan kontrolleras. Vi berättar om vad du själv kan (= bör) göra och utför kontroll på de västar som föranmälts.

Ange i din anmälan vilken eller vilka västar du vill få kollat, och hur många. Kontrollen är kostnadsfri, men eventuellt material (patroner, bobiner) får du betala.

Föranmälan till anmalan.blekingekretsen@sxk.se (helst) eller 0706-790188 senast 25/4 för att vi skall få hem erforderligt material. Ange i anmälan hur många västar du vill kolla och vilket märke/modell.

Antalet är begränsat och principen ”Först till kvarn” gäller!

Välkomna!

Har Du bytt e-post adress?

Vi skickar påminnelser och ny information med e-post, så att Du snabbt blir uppdaterad om vad som är på gång. Så håll din e-postadress aktuell.

Ändra själv i medlemsregistret, eller skicka din nya adress till

blekingekretsen@sxk.se

Miss inte viktig information, ändra NU!

Hänt sen sist

Båtmöte Hällevik

Lördagen den 2 september träffades 11 "kryssarklubbare" för båtmöte i Hällevik.

Efter det sedvanliga "välkomstfikan" promenerade vi ner till Fiskemuseet. Vi fick uppleva en 2 timmars privat guidning i detta mycket "besöksvärda" museum. Föreningen Facklan har under åren skapat ett fantastiskt museum som är värt ett besök.

Som den nya traditionen bjuder samlades vi i Anna och Stefans fiskebod för en förfriskning och information om utvecklingen av Hälleviks hamn.

Under kvällens grillmiddag fick vi njuta av många härliga bildvisningar från seglingsäventyr.

Bert-Ove

Studiebesök Ambulansen, Karlskrona

Ett gäng kryssarklubbare var i slutet av oktober på studiebesök på vår medlem Janne Hyllenius arbetsplats Ambulansstationen i Karlskrona. Stationen togs i bruk 2021 och är toppmodern. I stationen, som har en total yta på 2200 kvadratmeter, finns bland annat garage för tolv bilar och utrymmen för omklädning, kök och övernattnig.

Janne berättade om arbetsförhållandena, rekrytering med mera. Men också om att av de cirka 25.000 uttryckningar som görs årligen i länet är uppskattningsvis 30% "onödiga", dvs baserade på ej akuta/livshotande situationer.

Väl nere på bottenvåningen bjöds det på en imponerande runda i garaget, där Janne visade de olika ambulanstyperna och dess utrustning. Självklart totalt "uppkopplade" och utrustade med toppmodern digital utrustning, både för navigering och samband.

Varmt tack, Janne, för en mycket givande kväll!

/Hasse Lindgren

Flygteknikutbildningen i Ronneby

Den 11 oktober i höstas fick 24 intresserade kryssarklubbare besöka flygteknikutbildningen i Ronneby, som leds av rektor Magnus Magnusson.

Skolan är egentligen två skolor, dels en 3-årig gymnasiekurs som leder till kompetens som flygmekaniker, dels en 2-årig yrkesteknisk högskola där man blir flygtekniker som är en högre kompetensnivå.

Skolan har 60 elever på gymnasiedelen och 40 elever på högskoledelen, totalt 100 elever inskrivna. Eftersom skolan har riksintagning kommer eleverna från hela Sverige. Varje år utexamineras 20 flygmekaniker och 20 flygtekniker. Lokalerna är moderna maskiner.

Vi fick en rundvandring bland alla flygplan, helikoptrar och jetmotorer av olika slag, som används som övningsobjekt vid utbildningen. Många frågor ställdes och besvarades.

Vi tackar rektor Magnusson för detta mycket intressanta besök.

**Exempel på Kryssarklub-
bens profilprodukter -
Det finns fler på hemsidan..**

Det syns när våra kunder är nöjda

Svenska
Kryssarklubben

Svenska Sjö
010-490 49 00
dygnet runt
www.svenskasjo.se

Beräkna din premie idag, och välkommen
att kontakta oss om du har några frågor
kring din båtförsäkring.

Välkommen att försäkra din båt hos oss

Svenska Sjö är specialister på båtförsäkringar och har som ambition att erbjuda våra försäkringstagare kunnig, snabb och smidig skadehantering till låga premier. Dessutom ger vi våra försäkringstagare direkt återbäring på överskottet.

Tillsammans med båtorganisationerna arbetar vi ständigt med att utveckla de bästa båtförsäkringarna och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb.

Som medlem i Svenska Kryssarklubben försäkrar du din båt extra förmånligt, utöver andra rabatter såsom förarintyg.

Sedan 1967 har vi tryggt båtägare och båtklubsmedlemmar i hela landet, så nästa gång när vinkar, är det kanske en i gänget.

Svenska Sjö är stolta över att vara ägda av
riktigt båtfolk, tillsammans utvecklar vi
det svenska båtlivet.

Svenska Sjö

Vi delar Båtlivet med dig

Protokoll fört vid årsmöte med Svenska Kryssarklubben, Blekingekretsen, 2023-10-29 kl 16:00 i Karlskrona Segelsällskaps klubbhus.

Närvarande medlemmar: 48 st

§ 1 **Mötets öppnande**

Kretsordföranden, Lars Möller, hälsade alla välkomna och förklarade kretsens årsmöte öppnat.
Dagordningen godkändes av mötet.

§ 2 **Val av mötesordförande och mötessekreterare**

Till mötesordförande valdes Lars Möller och till mötessekreterare Claes Redin.

§ 3 **Fråga om mötets stadgeenliga utlysande**

Mötet ansågs vara i behörig ordning utlyst.

§ 4 **Val av justeringpersoner**

Till att jämte ordföranden justera mötesprotokollet, samt vara rösträknare valdes
Jörgen Sökjer-Petersen och Anita Pettersson.

§ 5 **Verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning**

Verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning föredrogs av ordföranden.

§ 6 **Revisionsberättelse**

Revisionsberättelsen föredrogs av revisor Ulf Gustavsson. Det föreslås att styrelsen ges ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.

§ 7 **Ansvarsfrihet för styrelsen**

Årsmötet beslutar att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2021/2022 i enlighet med revisorernas förslag.

§ 8 **Förslag till stadgeändring**

Ordförande Lars Möller föredrog styrelsens förslag till reviderade stadgar. Mötet beslutade enhälligt att anta förslaget.
Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

§ 9 **Val av styrelsemedlemmar**

Valberedningens förslag föredrogs av Per Carlsson. Inga andra förslag förelåg.

Årsmötet valde enhälligt att utse

:

Ordinarie styrelseledamöter för två år:

Bert-Ove Bejevik, omval

Stefan Berg, omval

Claes Redin, nyval (tidigare suppleant)

Tommy Erlandsson, nyval

Ordinarie styrelseledamöter för ett år:

Sven-Olof Lindström, omval

Ronny Thorn, nyval

§ 10 **Val av revisorer samt revisorsuppleant**

Årsmötet valde enhälligt att utse

Revisor för två år:

Göran Ekelund, nyval (tidigare suppleant)

Revisor för ett år

Hans Magnusson, omval

Revisorssuppleant för två år:

Ulf Gustafsson, nyval (tidigare ordinarie revisor).

§ 11 **Fastställande av budget och verksamhetsplan 2023/2024**

Ordförande föredrog budget och verksamhetsplan. Styrelsens förslag till verksamhetsplan och budget för 2023/2024 godkändes av årsmötet.

§ 12 **Beslut om kretsavgift för 2024/25**

Kretsavgiften föreslogs av styrelsen höjas med 15 kr till 90 kr/år. Det kom dock ett motförslag från medlemmen Hans Magnusson att höja till 100 kr vilket årsmötet biföll med acklamation.

§ 13 **Val av valberedning**

Till valberedning föreslogs Jan Petersson (omval) och Per Carlsson (omval). Inga ytterligare förslag förelåg.

Mötet beslutade anta förslaget och uppmanades av ordföranden att söka efter en tredje medlem för att nå det stadgeenliga antalet av tre i valberedningen.

§ 14 **Motioner**

Inga motioner har inkommit.

§ 15 **Mötets avslutning**

Mötesordföranden tackade för visat intresse och avslutade årsmötet.

Vid protokollet

Claes Redin

Justeras:

Jörgen Sökjer-Petersen

Mötets ordförande

Lars Möller

Anita Pettersson

Nya styrelsemedlemmar

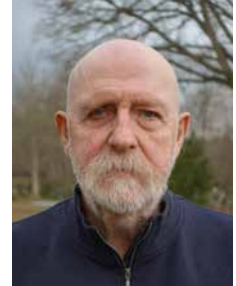
Vid årsmötet 2023 valdes två nya medlemmar in i kretsens styrelse. Här presenterar de sig.

Tommy Erlandsson

Mitt namn är **Tommy Erlandsson**, född 1950 och bor i Berg i ett gammalt hus tillsammans med min hustru Kristin. Vi har tillsammans fyra vuxna barn som har egna familjer.

Jag är utbildad officer i marinen och har några ytterligare högskolekurser. Mitt arbetsliv har varit inom försvaret - från trupptjänstgöring vid KA2 till stabsjobb i högkvarteret.

Vår nuvarande båtklubb är Ronneby Segelsällskap och där i Angelskog har vi vår båt en Najad 360. Vid sidan av båtintresset håller jag också på med biodling sedan ett fyrtiotal år tillbaka. Tyvärr är det inte så lätt att kombinera biodlingen med längre segelturer. Jag tycker om att hantverka med allehanda ting och får utlopp för det eftersom vårt gamla hus ständigt har behov av omvårdnad och renovering.

Ronny Thorn

Jag är 64 år och pensionär, sedan ett år tillbaka. Jag är gift med Eva och vi bor sedan tre år i Blekinge och Nättraby. Vi har två söner och de bor också i Nättraby med sina familjer.

Jag kommer ursprungligen från Linköping och har bott i Malmö under några år p.g.a. jobbet, och är sedan 2020 Blekingebo. Jag är i botten naturvetare, men är utbildad ekonom, har jobbat nästan hela livet med spannmålshandel i olika former. När vi bodde i Malmö, var jag revisorssuppleant i S XK Öresundskretsen. Jag har även varit med i styrelsen i en nybildad bostadsrättsförening, med ekonomiansvar.

Vårt stora intresse är att vara på sjön så länge och mycket som möjligt. Idag uppskattar vi båtlivet mycket båda två. Vi tar gärna med våra barn och barnbarn på sjön och det är roligt att se deras intresse och engagemang. Nu ser vi fram mot att utforska skärgården och sjölivet i Blekinge.

Om Lotsplatsen på Långören

Håkan Bergström är son till en av lotsarna på Långören och berättar här om livet som lots på Långören.

”Lotsplatsen anlades troligen på 1700-talet. I början av 1800-talet var i östra Blekinge följande lotsplatser: Kristianopel, Sandhamn, Långören och Ungskär å östra kusten samt Inlängan och Hästholmen å södra kusten. Förmanskapet över dessa platser utövades av en lotsälderman bosatt på Långören. År 1877 indrogs lotsplatserna Sandhamn, Ungskär, Inlängan och Hästholmen, vars lotsar överflyttades till Långören. Lotsarnas antal blev här 22 stycken. Överlots av 2:a graden tillsattes, lotsuppassningsställe å Inlängan anordnades, bostad åt överlotsen samt vaktrum och lotsutkik uppfördes och däckad lotskutter tilldelades lotsplatsen. Dess kryssningsområde blev farvattnet mellan Utklippan och Sandhamn. År 1899 sökte och erhöll överlotsen transport till Karlskrona – Aspö, där han tidigare varit lots. Lotsförman tillsattes då på Långören, och lotsarnas antal har minskats till nuvarande 6, av vilka 2 tjänstgöra vid Inlängan. Dessutom finnes vid platsen en extra lots, tillika båtbiträde, samt 3 lotslärlingar.”

Detta är ett utdrag ur Minnesalbum över lotsverkets personal åren 1914 – 1925 och får bli början på min berättelse om Lotsplatsen på Långören. Vi vet att den första lotsäldermannen på Långören var Sven Håkansson 1698 – 1778, son till Håkan Kraak. När han blev antagen som lots är inte känt men han efterträddes av sin son Håkan Petersson 1761 – 1845 också han blev lotsälderman. Vi vet att Håkan Kraak bodde på Långören 1707 den 10 nov då han står nämnd i kyrkoboken, han betalade en gravavgift. Troligen flyttade han tillsammans med sin hustru Annika till Långören sommaren 1706.

De första som vi vet bodde på Långören var Bängt Loo som den 3 juni 1705 fick sina tvillingbarn döpta, Emman och Jonas. Bland dopvittnena var båtsman Erik Eriksson Loo från Långören och Håkan Svensson Kraak från Stenshamn.

Jag kommer att berätta utifrån min horisont om vad jag har sett och hört berättas samt om sådant som har kommit i min väg. Eftersom jag var tonåring under lotsarnas sista tid på Långören så blir det mest från 1950-talet.

Lotshuset från ”framsidan”

När man kommer över havet från Kalmarsund på väg söderut och har som mål att besöka någon plats längs Blekingekusten så måste man ta sig runt Utlängan. Det är den genaste och mest lättnavigerade vägen om det inte var för vädrets skull. De mest förhärskande vindarna på vårt hav kommer från sydväst. För ett seglande fartyg var detta en stort och riskfylld uppgift. En jakt lastad med kalk från Degerhamn hade säkert stora svårigheter att kryssa mot vind och sjö i den sydvästliga vinden för att ta sig runt Utlängan. Även vindar från Ost och NO med sin grova sjö utgjorde en risk för fartygen.

Staden Karlskrona hade börjat byggas och man drog farleder genom skärgården både för flottans fartyg och för kofferdisjöfarten. Karlskrona fick tre angöringar, en rakt söderut mellan Kungsholms fort och Drottningsskär, en från väster förbi Västra Hästholmen och en från öster in vid Långören.

Lotsarna på Långören hade som uppgift att säkerställa sjöfarten från havet i Öster genom farleden in till Karlskrona. Detta innebar att man mötte fartygen ute på havet och ledsagade dem genom de smala passagera in till Karlskrona. I lotsarnas uppgifter ingick också att sköta om prickar och sjömärken, en stor och tidskrävande uppgift.

Långörens hamn, foto Ruth Berglund 1960

Hon flaggar! - Spring bort till farbror Anders och varsko!

Det var en onödig order för Anders Andersson som var båtsman var redan på väg ner i lotsbåten. Pappa som stod på tur att lotsa sprang ner till lotsbåten med krage och slips i ena handen och taxan i den andra och kragknappen i munnen. Väl i styrhytten på lotsbåten satte han på krage och slips. Lotstaxan som var en liten mapp innehöll de handlingar han behövde ha med sig.

Så går lotsbåten ut mot fartyget och kör fram längs fartygssidan och lotsen äntrar fartyget. Så leder lotsen fartyget genom farleden. Om lotsbåten kommer tillbaka direkt så vet mamma att det inte är lönt att vänta med middagen eftersom då är han förmodligen på väg till Karlskrona eller längre. Men om lotsbåten följer efter så gäller lotsningen den första delen av farleden fram till Yttre Park eller möjligen till ankarsättningen på Torhamnsfjärden.

Lotsarna turades om att lotsa och på 1950-talet var man tre till fyra lotsar så det blev var fjärde gång. Man hade utkik under dygnets ljusa timmar och i denna uppgift deltog också båtsmannen och eventuella lotslärlingar. Man höll utkik efter fartyg som signalerade att man ville ha lots. Signalen var att man hissade Svenska flaggan i främsta masten. Egentligen fanns det en internationell signalflicka för detta (signalflickan G) men skutorna hade ofta sitt eget sätt. Vi barn fick ibland

uppdraget att springa upp i tornet och titta efter om något fartyg var på väg. En del lotsar hade fin utsikt hemifrån och behövde därför inte gå upp och ner i tornet så ofta.

Den sista lotsbåten Foto 1958

Båtarna

På Långören fanns det två lotsbåtar, Långören 1 och Långören 2. Långören 2 var den lilla lotsbåten och användes ibland när den stora båten redan var ute eller stod på land för bottenmålning. Lotsarna ägde lotsbåtarna och till deras underhåll fick man bidrag från Lotsverket, sk lotslega.

När en lots blev ordinarie och således fick fast tjänst efter att ha varit extraordinarie så fick han köpa ut den avgående lotsen. Mera om detta längre fram.

Lotsbåten var den stora tryggheten på ön. Den användes även till transporter av folk och varor. Någon gång i bland, åkte man till stan. Då var båten full av öbor som skulle göra sina olika ärenden. Det tog ungefär 90 minuter in till stan. När man så kom fram och förtöjde vid

Tallebryggan kom man överens om vilken tid man skulle åka tillbaka.

Det kunde vara tandläkarbesök, bankärenden och så måste lotsförmannen titta in Kindborgs med skeppsmäkleri och skeppshandel. De lotsar som hade vakten eller stod i tur att lotsa kunde inte följa med.

Fortsättning i nästa nummer av Kretsaktuellt.

Rikseskader Mariehamn – Åland juli/augusti 2024

Efter den lyckade rikseskader till Nyborg sommaren 2022 har vi nu startat planeringen av 2024 års rikseskader.

Denna gång är målet för eskadern förlagd till ostkusten och närmare bestämt i Mariehamn på Åland. Vi kommer att tas emot med varm hand av hamnen som drivs av Åländska Segelsällskapet (ÅSS). Datum för eskader är 29 juli – 2 aug 2024.

På programmet, som fortfarande är preliminärt, finns bl. a. stadsvandringar, mat- och ölprovning, bussurer med kultur, och naturligtvis en fest.

I På Kryss första nummer 2024 samt på Kryssarklubbens hemsida kommer eskadern att presenteras utförligare. Anmälan till eskadern öppnar i början av februari och kommer endast att kunna göras på SXX-riks hemsida.

För Eskadernämnden:
Kerstin Andersson, ordförande i nämnden
Kjell Vestberg Västkustkretsen
Anders Englund Eggegrundskretsen

Montering överflyllnadsskydd.

Undertecknad med fru seglar Maxi 108 Xanté sedan 23 år tillbaka. Vi använder båten mycket och det medför också en hel del motorgång och därmed tankning. Vi passar alltid på att tanka när det är lätt att komma till och fyller då upp tanken varje gång.

Vi har haft smärre problem med att det kommer ut diesel i avluftningen vid tankning. Det kommer inte när tanken börjar bli full utan precis när man börjar tanka. Irriterande minst sagt. Droppen var i Heiligenhafen i somras när vi blev utskällda av en tankgubbe som vägrade fortsätta tanka fast det inte var fullt.

Beslutade då att åtgärd måste göras. Har tidigare sneglat på Vetus överflyllnadsskydd som såg vettigt ut. När vi senare på sommaren låg hos Solbergsudde båtklubb i Västervik promenerade vi till Erlandssons bryggas butik som ligger ca. 20 min. promenad från klubbhamnen. Dom hade ett Vetus överflyllnadsskydd på hyllan. Just den veckan hade dom 20 % på ett köp och dessutom hade dom glömt att märka om priset på hyllkanten så vi kunde köpa skyddet för ca. 1500 :- i stället för Vetus listpris som är ca. 2200 :- , lite tur ska man ju ha.

Vetus överflyllnadsskydd

Skyddet visade sig hyfsat lätt att montera. Vår Maxi har påfyllnaden i däcket men i den sneda lutande delen. För att inte få överflyllnadsskyddet för långt ut i stuvfacket byttes däckanslutningen till en Roca med 45 graders böj på röret. Röret är 38 mm och passar direkt i gummianslutningen på skyddet. Finns även för anslutning till 50 mm rör. Slangklämman klämmer direkt på plasten på skyddet så det ska vara ett rör till anslutningen alltså ingen slang.

Roca däckanslutning

När man väl passat in skyddet, går att montera på många sätt, är det sedan bara att kapa

slangarna till påfyllning och avluftning och återmontera. I vårt fall gick det att använda dom gamla bitarna.

Skyddet kan monteras på påfyllnadsanslutningar som sitter från monteringen i skrovsida till däcksmontage och allt däremellan. Kravet är bara att dräneringen till tanken skall sitta så lågt som möjligt.

Tanken rymmer 2 liter så det ska mycket till att tanka över.

I gummibiten där man ansluter tankningsröret sitter ett inbyggt skvalpskydd som hjälper tankmunstycket att stoppa på vanligt vis som när man tankar på mack.

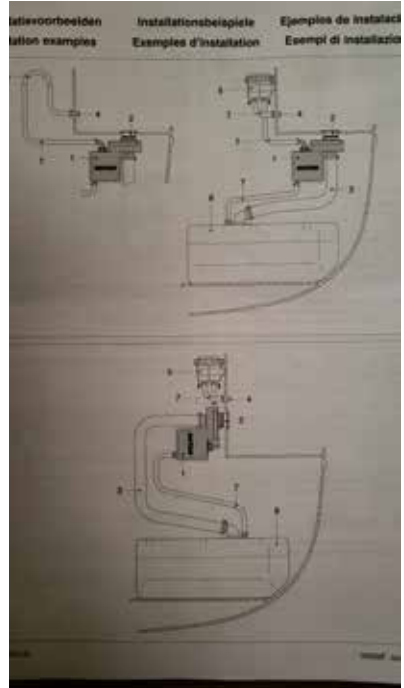
Ska bli skönt att slippa dåligt samvete för att man spiller diesel i havet.

Finns säkert billigare lösningar men denna är proffsigt gjord tycker jag. Vetus har några olika modeller av överflynnadsskydd för att passa olika installationer.

Finns nog krav på överflynnadsskydd på vissa ställen i Europa skulle jag tro utan att veta .

Tycker själv att det är en överkomlig kostnad för ett bra och enkelt överflynnadsskydd.

Karlskrona 231112
Jörgen Palme

Jordfel i båthamnar

Summering av jordfelmätningar gjorda på Karlskrona Segelsällskap (KSS) och Nättraby Hamnförening (NBK) hösten 2022 av Jörgen Palme och Göran Ekelund.

Anledningen till att vi började mäta var att se hur mycket korrosionsbildande strömmar som kan bildas som mest mellan landansluten båt och havet.

Skyddsjord i eluttaget på bryggan kommer att ha samma spänning som belastningsströmmen orsakar i den gemensamma PEN (neutral /jord) ledaren från leverantörens jordpunkt och uttaget på bryggan.

Om båten på något sätt har kontakt mellan skyddsjord och havet bildas vagabonderande strömmar som kan orsaka korrosion på drev, propeller och motor.

Vanliga vägar för vagabonderande strömmar är:

- Jordad varmvattenberedare som via svarta gummislangar (leder lite ström pga. det svarta kolet) har en svag kontakt till propeller/drev via motorn.
- Varmvattenberedares värmelement har alltid ett litet strömläckage som ökar med tiden.
- Batteriladdare som har skyddsjord som är kopplad till båtens batteriminus (kan förekomma på äldre laddare) har kontakt med propeller/drev via motorn.

Det totala effektuttaget i klubbarnas elnät varierade hela tiden, speciellt mycket på KSS, så vi redovisar bara toppvärdena på hur mycket dom vagabonderande strömmar ökade när vi anslöt en värmefläkt på 2 kW.

Vi mätte ström och spänning mellan en 0,25 m² kopparplåt i havet och skyddsjord (PE).

Vi gjorde också på KSS en test med extra 0,15 m² jordplåt i vattnet ansluten till skyddsjord vid uttaget, och vagabonderande strömmar minskade med 70 %.

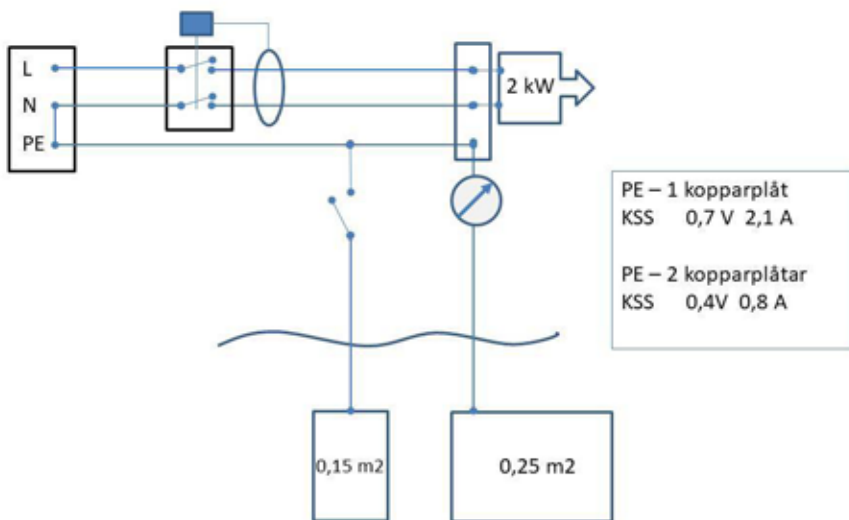
Elektriska ledare: L=Fas N= Nolla. PE=Skyddsjord.

Följande tabell visar värden mätta för KSS med 0,25 m² kopparplåt, KSS med 0,25 + 0,15 m² plåt samt NBK med 0,25 m² kopparplåt.

	KSS/0,25	KSS/0,25+0,15	NBK/0,25
Spänningsfall L-N: 235/220:	15 V	15 V	17 V
Spänning skyddsjord (PE)/plåt:	0,7 V	0,4 V	1,0 V
Ström skyddsjord (PE)/plåt:	2,1 A	0,8 A	0,4 A

Varför NBK:s elanläggning har mycket lägre vagabonderande strömmar har vi inte lyckats fastställa, men mindre salthalt pga. Nättrabyån, nyare anläggning och ev. mindre kringliggande stora förbrukare kan vara förklaringar.

Mätningar KSS med 2 kopparplåtar och 2 kW last.

Vad kan man göra för att minska korrosion pga. vagabonderande strömmar:

- Vara inkopplad så kort tid som möjligt om man har varmvattenberedare.
- Använda solceller för drift av kylan (minimera landanslutning)
- Kontrollera att batteriladdaren är dubbelisolerad, helst utan jordad anslutning, eller kontrollera på oansluten laddare, med ohm mätare, att det inte finns kontakt mellan minuspolen och skyddshöljet.
- Friska anoder på drev och propeller. Obs rengöring med stålborste ger järnbeläggning på anoden och försämrar därmed skyddsverkan.
- Båtklubben kan anordna lokal jordning via mark eller hav.

LÄSTIPS

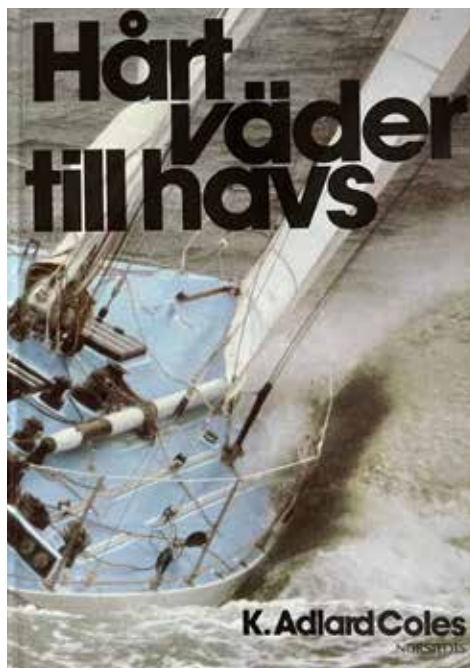
Efter kretsens Årsmöte lyssnade vi på Nils Jirsell och Stellan Bengtsson och deras spännande upplevelser och erfarenheter med båten Skibladner under Fastnet race 1979.

Jag blev nyfiken och ville veta mera om seglingen och gick till vår bokhylla, där hittade jag boken *Hårt väder* av K. Adlard Coles.(1980)

Om du är intresserad av att läsa mer om segling i hårt väder eller vill veta mer om övriga båtar som deltog i Fastnet Race finns en artikel i slutet av boken skriven av Gustav Plym. Han skriver om Skibladner, men även segelbåtarna Gorm och Big Shadow, som deltog i tävlingen.

Boken innehåller flera berättelser om upplevelser av storm och oväder under långfärder och havskappseglingar. Enligt recensenten sammanfattar boken - ”även erfarenheter och slutsatser som seglare kan ha nytta av och kan läsas som en äventyrsskildring med spännande moment.”

Britt-Marie Ö.

HAMN OCH FARLED

Ärligt talat

Ärligt talat, hur engagerad är du egentligen i skärgården? Ja, jag antar att de flesta som läser den här tidskriften precis som jag ser sig som självklara skärgårdsvänner. Minst lika viktigt som nöjet att framföra en båt, är glädjen i att vistas i skärgården, färdas över glittrande fjärdar, lägga till vid en klippa eller slåss mot motvinden och vågorna på väg tillbaka från Hanö. Samtidigt, om jag nu pratar för mig själv, är lite av den här upplevelsen lite "turistisk". Jag besöker en värld, jag gläds över dess skönhet, men lite finns ändå känslan av att vara just en besökare, en turist i landskapet jag bor i.

Och det saknas ju lite skäl i det moderna livet till att hitta ett djupare engagemang i denna underbara värld. Fisket har ju gått tillbaka på senare år och både bristen på fångst och ett dåligt samvete över hårt trängda abborrar och gäddor har åtminstone fått mig att rätt sällan lägga nät eller ta med spöet när jag går ner till viken. Och man har ju inte alltid tid och lust att ligga ute och segla.

Men, det finns faktiskt ytterligare en syssla som just ger detta genuina engagemang i skärgården, både emotionellt och rent fysiskt. Det är att gå med i Hamn- och farledskommittén!

Att vara med i Hamn- och farled kräver egentligen inte båt. Många som är engagerade har förvisso egna båtar men gemenskapen handlar mer om att praktiskt arbeta med något gemensamt utifrån ett allmänt båt- och skärgårdsintresse, inte om att få en direkt egen nytta av bojarna som ankarplats. Arbetet i gruppen handlar ju om att lägga ut bojar, inte så mycket om att nyttja dem. Det mesta av arbetet är praktiskt. Som jag beskrivit tidigare så handlar det mycket om att komma fram till hur bojarna ska konstrueras och monteras ihop. Om att samla ihop, inventera och beställa alla komponenter som ska till.

Mycket tid läggs på att samlas för att sedan få bojarna ihopsatta. Man kan tycka att det vore enkelt – ett jävla flöte med en sten, typ. Men som med allt som ska fungera i utsatta miljöer, klara hård belastning och ha ett minimalt underhåll, så är det många saker som ingår i bojen. Förutom den blå plastkulan, "flötet", som beställs från Finland, så ska det till en 32 mm speciallina som hämtas från

Göteborg. Till det kommer ytterligare ett flöte, en gul garnblåsa som hämtas från Tyskland. Så ska den blå kulan utrustas med en ”ten”, ett järnrör med påsvetsade öglor och flänsar, som går genom plastkulan och hämtas från verkstäder i Sverige. Det är den man förtöjer vid.

Det är alltså mycket praktiskt arbete som ska till men som utförs i en liten engagerad grupp av människor som dels gillar den här typen av praktiskt fritidsarbete, dels är rätt glada i att slänga käft och diskutera allt från schackel, sjöfartens utveckling och meningen med livet, medan vi sätter ihop och ordnar våra bojar.

Till slut ska bojarna ut och det är kanske då som detta mekande får sin koppling till skärgården. Ofta görs utläggningen av någon entreprenör med en god arbetsbåt försedd med kran. Ibland lägger vi ut bojen själva med hjälp av en ”bojeka”, dvs en specialbyggd flotte med en liten vinsch och utombordsmotor. Då är vi också med och gör en insats.

När sedan bojarna väl ligger där, gör vi regelbundna besök med våra egna båtar, själva eller i grupp, för att kontrollera och underhålla dem. Det är som sagt många små saker som kan gå sönder och det händer inte alltför sällan att bojarna behöver reparationer för att de halkat på sidan, ligger för lågt när stenen sjunkit i dyn, eller hela härligheten försvunnit.

Och det är väl just i detta pågående arbete som glädjen och engagemanget ligger. Det *är* verkligen tillfredsställande att komma till en vik och åter finna ”vår” boj ligga där, kanske med en nöjd tysk seglare med Kryssarklubbens kompass under vantspridaren, vilande ut efter en blåsig överfart. Då känner jag att *jag* bidragit med något till *min* skärgård, något som också gläder andra och som ökar dess attraktion.

Så, fundera lite men hör sedan av dig och kom med i arbetet. Jag kan lova dig att du inte kommer att ångra dig!

Hälsar
Mårten

Utklippan

Vi väntar på att ny elkabel skall installeras, förhoppningsvis under detta året. Under 2023 fick jaktkanoten behövlig färg på utsidan. I övrigt står vår lägenhet och väntar på elström och nya husvärdar, i den ordningen.

Våra funktionärer

Styrelse

Ordförande	Lars Möller 0706-790188, lars.moller@telia.com
Vice ordf.	Bert-Ove Bejevik 073-2635621, bertove.udden@icloud.com
Skattmästare	Ronny Thorn 0705-218067, ronny.thorn@telia.com
Sekreterare	Stefan Berg 0708-620 820, stefan.berg@hvik.se
Ledamöter	Annica Lindgren 073-6636284, lindgren.annica.68@gmail.com Claes Redin 070-8257331, claes.redin@gmail.com Tommy Erlandsson 0706-506921, gamlaberg@gmail.com Sven-Olof Lindström 0706-916 957, sv.lindstrom@telia.com

Kommittéer

Båtteknik	Per Carlsson 0708-213500 (ansv), Lars Möller, Jörgen Palme, Göran Ekelund, Svante Rosén
Eskader	Stefan Berg 0708-620 820
Hamn & farled	Mårten Dunér 072-7201299 (ansv), Peter Borenberg, Jonas Thörngren, Tommy Carlsson, Lars Möller, Jan-Erik Yllenius
Information	Annica Lindgren 073-6636284
Webbansvarig	Annica Lindgren 073-6636284
Miljö	Bert-Ove Bejevik 073-2635621
Utklippan	Pär Aronzon 0708-114173, zatasail@gmail.com
24-timmars	Lars Möller 0706-790 188
Revisorer	Hans Magnusson 0708-712 428 Göran Ekelund 0709-651 216
Suppleant	Ulf Gustafsson 070-916 51 61
Valberedning	Per Carlsson (sammank.) 0708-213 500, pelle@aspec.nu Jan Petersson 0732-295 604, janita.petersson@gmail.com

Ensam i vintervila

Foto: BM Österling

*Ansändare:
SXX Blekingekretsen c/o Möller
Utövägen 8 A 371 37 Karlskrona*